

LjEKOVITE BILjKE CRNE GORE

Pripremila: Matea Šćekić, 9.razred
Učenica: OŠ „Anto Đedović“ Bar

Fig. I

*Sempervivum
tectorum*

Fig. II

Olea europaea

Sadržaj:

1. Ruzmarin

Rosmarinus officinalis

3. Ćuvarkuća

Sempervivum tectorum

5. Kantarion

Hypericum perforatum

2. Maslina

Olea europaea

4. Lincura

Gentiana lutea

6. Crveni korijen

Hedysarum neglectum

Fig. III

Rosmarinus officinalis

I. Ruzmarin

Poštovanje svima,
imam par riječi o
sebi koje želim da
vam kažem:

Rastem na
osunčanim i

kamenitim stranama priobalnog područja,
ali i parkove i vrtove krasim zbog svog
ugodnog i intezivnog mirisa.

Ljekoviti moji cvjetići
(bijele, ljubičaste ili
svijetlo plave boje),

prava su

jer krase moje
mirišljave igličaste
listiće, koji se i u
kulinarstvu koriste.

Moji proizvodi širom
svijeta se prave, ulje,
tinkture, čajevi i
kupke, a recepte te u
nastavku otkrijte.

Recepti:

Vino

20 grama
biljke držati
nedelju dana u
litri kvalitetnog
crnog vina.

Kupka

4 pregršti ruzmarina
na 5 litara vode
staviti da se kuva 3-5
minuta.

Čaj

30 grama ruzmarina
u litri vode natopiti
2-3 sata, procijediti i
piti dva puta dnevno
prije jela. Taj čaj
podstiče stvaranje
želučanih sokova.

Tinktura

2 kašike usitnjjenog lišća i
cvijeta na litru 60%
alkohola, ostaviti da stoji
10 dana. Nakon toga
iscijediti. Od tog lijeka
uzeti 6-10 kapi na kocku
šećera ujutro na prazan
stomak. Može se uzeti i sa
medom.

Ulje

Uberite svježe sitne listice ruzmarina i ostavite da se osuši najmanje 24 sata. Možete koristiti suvi ruzmarin začin, samo ga prethodno izgnječite u avanu, da što više pusti svoj miris. Zatim sipati u teglu, a onda dodati ulje (maslinovo ulje ili ulje bez posebnog mirisa) do vrha tegla. Zatvoriti teglu i ostaviti tako da stoji 40 dana i svaki dan promućkajte teglu. Zatim procijediti ulje i čuvati ga na hladnom mjestu u tamnim flašicama ili u flašici koja je stavljena u papirnu kesu.

2. Maslina

Dragi ljubitelji prirode, ja sam vam prava enigma:
Visoka mogu biti i do 13 metara,
krošnja mi je raskošna,
a sa grančicama, koje predstavljaju mir,
vama hlad pravim.

Krošnja moja imala je
puno raznih ukrasa,
u proljeću bijelih cvjetića,
a ljeti mojih zelenih i tamno plavih boja.

Nalazim se nedaleko od mora, i volim sunčeve zrake, moj plod sadrži puno ulja - i to najpoznatije!

On sadrži i puno vitamina,
kao što su A,B,C,D,E i K,
Zamalo cijela abeceda,
ali tu su i mnoge soli,
fosfora, gvožđa i kalcijuma.

Za lijek se koriste,
moji listovi i plodovi,
a za njihove recepte
dalje listajte.

Stara maslina -
Procenjuje se da je
stara 2 000 godina

Recepti:

Tinktura

Tinktura: 50g osušenih listova masline prelijemo sa 100ml 70% etanola (alkohola). 15-20 kapi uzimati 2-3 puta na dan.

Čaj

Čaj od listova masline služi za snižavanje krvnog pritiska. Jednu ili dvije kašike suvih ili svježih listova i šolju vode kuvarimo 5 minuta. Pije se po 2-3 šolje na dan prije ili za vrijeme jela.

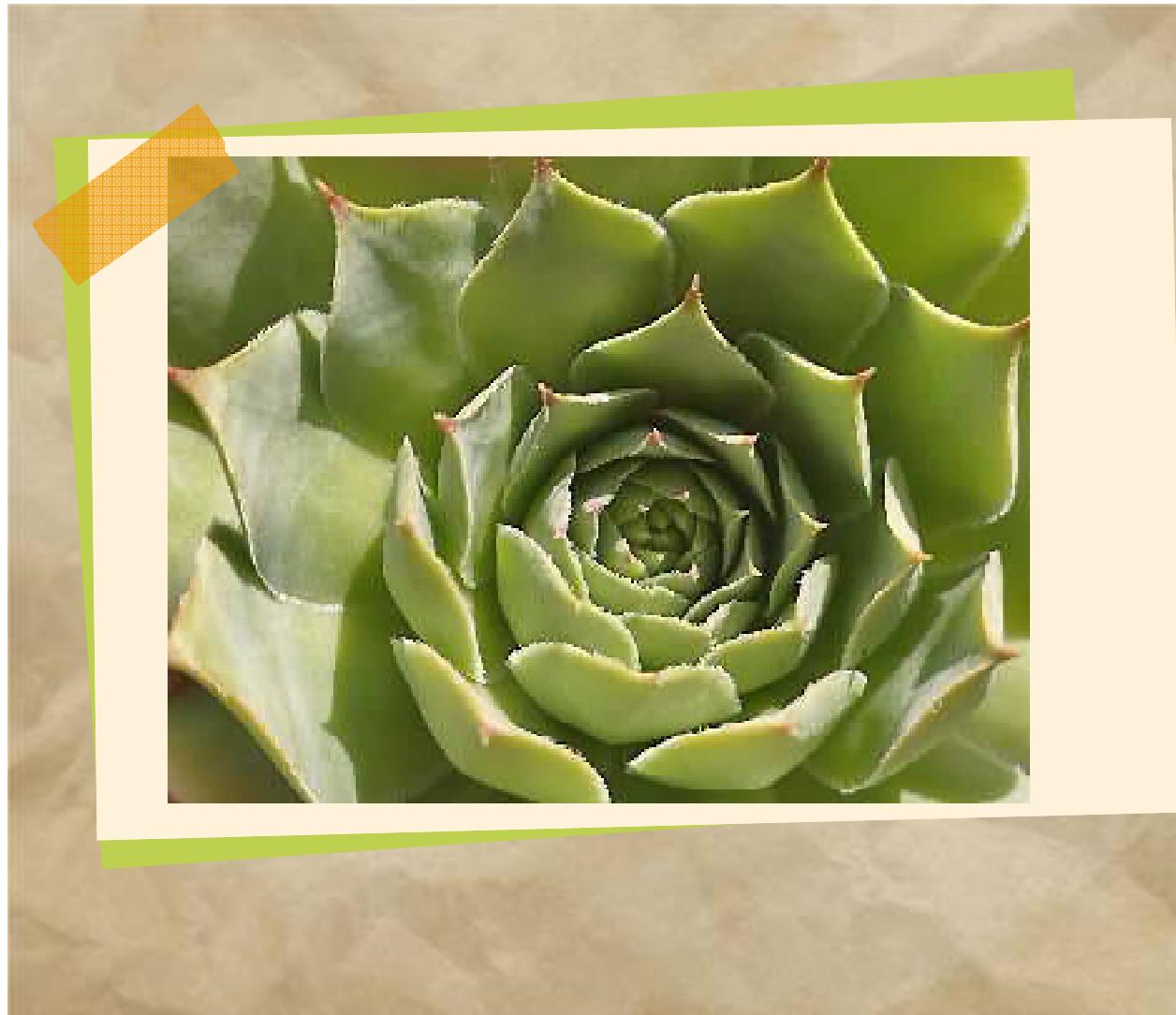
Ulje je korisno:

Maslinovo ulje je lagan purgativ, pospješuje lučenje žuči, smiruje upalu želuca i tankog crijeva. Ulazi u sastav mnogih melema i masti za masiranje.

Ovo ulje se ne koristi:

- Za prženje, jer se prilikom zagrijavanja oslobađa Omega-3 i antioksidansi i postaje kancerogeno.
- Za kolače, jer narušava njihovu aromu, prilikom zamjenjivanja maslaca/margarina maslinovim uljem.

3. Ćuvarkuća

Čitaoci dragi moji, otvaram vam svoja vrata, sa prizemlja, a i sa desetog sprata! 😊

Ja sam vam višegodišnja biljka,
visoka i do 60 centimetara.

Nije da se hvalim ali,
jako su mi sočni listovi!

Sunce obožavam i raširenih listova mu hrlim, kao da ga grlim!

Cvetam od juna do septembra,
i to je jako rijetka prilika!
Ali zato imam Mateu – sjajnog „vlasnika! – baš je te dane mog cvetanja objektivom svoje kamere „uhvatila“.

Moji cvjetići ljubičasto-crvene su boje,
a stabljika uspravna i gusto pokrivena listovima.

Možete me naći na stijenama,
po krovovima i zidovima.
a recepte za proizvode moje:
čaj, sok i tinkturu,
u nastavku pogledajte.

Recepti:

Tinktura

Svježi listovi se razrežu i drže u jednakim djelovima u 70% alkohola ili domaće rakije.

Sok

Sok istisnut iz svježih listova. Sok liječi opekontine, ubode insekata, kurje oči, bradavice, sunčane pjege, nervnu rastrojenost, padavicu. U novije vreme upotrebljava se sok od sveže biljke protiv zapaljenja zuba i upala grla.

Čaj

Čaj pospješuje izlučivanje mokraće, a kod dijareje zatvara. Pomaže kod obilnih ciklusa, krvave dizenterije, upale uha. Potrebno je 2 kašičice listova prelitati sa čašom vrele vode. Ostaviti da stoji 2 sata, procijediti, piti po 1/4 čaše 4 puta na dan prije jela.

Listovi se upotrebljavaju za vrijeme cvetanja/ljeti.

4. Lincura

Dodijeliću nekom i nagradu prvu,
bude li mi znao reći o meni par riječi?
Da pomognem sada svima:
Krunišem planine, živim u osunčanim
vrletima, a moje omiljeno stanište su i
Prokletije.
Ko bi mene, ovako divnu (pa i do jednog
metra visine) mogao tako lijepu, krupnih-
listova i žutih cvjetovao da ne primjeti?
Zeljasta sam biljka, pravi sam maratonac -
živim i do 60 godina, a moj korijen je veliko
bogatstvo.
O blagodetima koje nudim pročitajte na
sledećoj stranici,
ne želim da budete u nedoumici,
slijedi prava receptura,
jer ja sam LINCURA!

Pospešuje probavu, otklanja
pritisak u želucu, mučninu,
napade nesvjestice, poboljšava
krv i povećava broj eritrocita i
leukocita. Koristi se protiv
groznice, kašla, astme, kod
hroničnog zatvora i raznih
ozljeda.

Izvor slike:

<https://cajeviza.com/lincura-za-apetit-malokrvnost-slabe-kosti/>

Recepti:

Tinktura

10 lincure preliti sa 100ml 70% etanola.

Rakija

Korijen u svježem stanju isječite na sitnije komade (1 x 1cm). Zatim bi ga tako isjeckanog ostavite da se prosuši na suncu. U staklenoj tegli kvalitetne rakije presuti osušen korijen. Rakiju treba držati na tamnom mjestu minimum 3 nedelje i privremeno promućkajte. Nakon ovog perioda procijedite rakiju i čuvajte je na hladnom i tamnom mjestu.

Čaj

Kafenu kašiku usitnjene lincure preliti sa 1litar hladne vode. Ostaviti da stoji 10 sati uz često mučkanje. Čaj procijediti i piti tri puta dnevno po jednu šolju prije jela.

Za lijek se u jesen ili rano proleće sakuplja korijen od starijih biljaka. Svježi korijen ima neugodan miris, dok je miris osušenog korijena aromatičan.

Izvor slike: <https://lepaistrecna.mondo.rs/Zdravivot/Saveti/a16843/LEKOVITA-SVOJSTVA-LINCURE-Gentiana-Lutea-jaca-organizam-i-snizava-cholesterol.html>

Izvor slike: <https://vodenica.me/prodavnica/all-product/%C4%8Daj-od-korijena-lincure-detail>

Još u Antičko doba o meni su znali dosta toga
Ja sam vam oko 70cm visine
i ponosim se time!
Moji su žuti cvjetovi i listovi
za mnogo toga lijek pravi,
a kako se što-šta sa mnom sprema,
Matea će da vam objasni.
U mojim se listovima, u prozirnim vakuolama,
mogu pohvaliti sa etarskih uljima.
"Čuda" ja radim i ljudima moj čaj pomaže,
tako čak i nauka kaže! :)

§.Kantarion

Upotrebljava se kod oštećenja nerava i kod živčanih tegoba svih vrsta, kod povreda od udarca. Odličan je lijek protiv dijareje, kod upala živaca, neuroza, nesanice i kod živčane slabosti.

Liječi i govorne smetnje, napade histerije i mjesecarenje, kao i mokrenje u krevetu i depresiju. Podstiče razvoj ženskih organa i reguliše neredovne cikluse. Koristi se kod otvorenih rana, svježih povreda, krvarenja, oteklih žlijezda i kao sredstvo za negu hrapave kože lica, kao sredstvo za utrljavanje kod bolova u ledjima, krstobolje, išijasa i reume.

Protiv opekolina od sunca, hemoroida, za lečenje bolesti digestivnog trakta (ulkus, gastroenterocolitis), jetre, žučne kese, čireva, bolesti usta, za inhalaciju gornjeg respiratornog dijela...

Biljka stimuliše apetit, aktivnost različitih žlijezda, podstiče regeneraciju tkiva.

Recepti:

Tinktura

U jednu litru rakije stavi
se dva pregršta, na
suncu ubranih, cvjetova
kantariona i boca se
ostavi tri nedelje na
suncu ili na topлом
mjestu.

Sedeća kupka

Kofa puna kantariona (cvjetnih drški, listova i cvjetova) ostavi se preko noći u hladnoj vodi. Prije kupanja sve se zagrije do ključanja i doda vodi za kupanje.

Ulje

Mala boca se do grlića rastresito napuni cvjetovima ubranim po suncu koji se preliju kvalitetnim maslinovim uljem. Ono mora da prekrije cvjetove. Boca se dobro začepi i nekoliko nedelja ostavi na suncu ili blizu izvora toplote. Poslije izvjesnog vremena ulje pocrveni. Procijedi se kroz gazu, istisnu se ostaci i boca se odloži na tamno mjesto (za upotrebu kod opekomotina umesto maslinovog može da se upotrebi laneno ulje).

čaj

Jedna puna mala
kašika kantariona se
popari sa četvrt litre
vode i ostavi da
odstoji kratko
vrijeme.

Izvor slike: <https://pega-i-bora-kante.com>

6. Crveni korijen

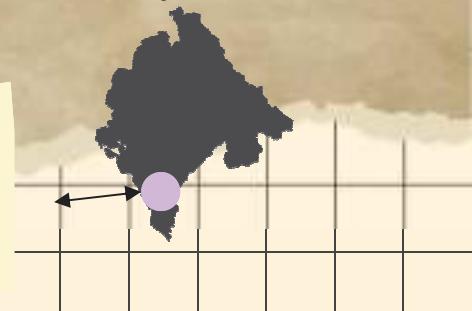
Izvor slike: <https://www.v.agroinfo.rs/treba-znati/crveni-koren-snazna-biljka-posebno-vazna-za-muskarce-8409>

Kad bih vam rekao svoje drugo ime,
otkrio bih vam i svoje stanište s njime.

Čudotvorni sam korijen ili tzv. „trava od Rumije“ i moje se ime pominje još u spisima vladara Duklje.

Rastem na obroncima Rumije
u arealu od samo nekoliko kilometara.
Moj korijen je već 1000 godina poznat
kao ljekovit, jer sadrži preko 20-tak alkaloida
koji se rastvaraju u maslinovom ulju
bojeći ga u tamno-crvenu boju.

Nalazi se
na
obroncima
Rumije.

Recepti:

Tinktura

10 g mljevenog korijena preliti sa 1 dl kvalitetne votke i ekstrahovati na tamnom mjestu 5 do 10 dana. Piti 5-10 kapi tinkture tri puta dnevno prije jela.

Koristi se za:

- bolesti genitourinarnog sistema (cistitis, nefritis, pielonefritis)
- hroničnog i akutnog prostatitisa
- adenoma prostate
- uretritisa
- impotencije
- neplodnosti
- onkoloških bolesti,
- poboljšavanje krvi
- otklanjanje zastoja u prostatni

Čaj

Čaj od crvenog korijena poboljšava opšte zdravstveno stanje, normalizuje cirkulaciju, uklanja višak tečnosti, povećava izdržljivost, pomaže organizmu da se izbori sa infekcijama. 1 kašiku korijena preliti sa 1 šoljom kipuće vode, ostavite da odstoji 15 minuta, piti do 2 puta tokom dana. Može da se doda med i mlijeko.

Ulje

U 500 ml domaćeg maslinovog ulja staviti komad korijena, dužine oko 10 cm. Ostaviti na sunčanom mjestu 40 dana. U tom periodu ulje promijeni boju. Koristi se za premazivanje rana, kod hemoroida...

Napomena: Slike koje nemaju opis da su preuzete sa drugih sajtova su lično moje.